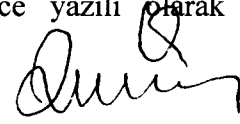

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Anayasa'nın 42. maddesine göre; "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır." Anayasa'da bu düzenlemeye rağmen fiili olarak birçok devlet okulunda velilerden çeşitli adlar altında para toplanmakta, söz konusu paraları vermeyen veya veremeyen veliler ve öğrenciler toplum için rencide edilebilmektedir. Bu durumların önlenmesi amacıyla Okul Aile Birliği Yönetmeliği'nde şu düzenleme yapılmıştır. "Birlikler, velileri hiçbir surette bağış yapmaya zorlayamaz, okul kayıt döneminde bağış ve yardım toplayamaz."

Ancak Van'da yeni eğitim öğretim yılında uygulanmak üzere Valilik oluruyla okul öncesi öğrencilerinden para toplatıldığı ve söz konusu parayı veremeyen bazı velilerin çocuklarının kaydında sorun çıkarıldığı kamuoyunun bilgisine yansımıştır. Sadece okul öncesi kayıtlarında değil ilk ve ortaokul kayıtlarında da velilerden doğrudan veya dolaylı olarak para talep edildiği dönem dönem kamuoyuna yansımaktadır. Bu durum nedeniyle bazı velilerin çocuklarını kaydetmekten imtina ettiği bilinmelidir.

Yine kamuoyuna yansıyan verilere göre Bakanlığın "2021-2022 Eğitim ve Öğretim Yılına İlişkin İş ve İşlemler" konulu yazısında, okul yönetimlerinin kesinlikle ailelerden para talep edemeyeceği belirtilmiştir. Ancak fiiliyatta bazı illerde valilik ve il milli eğitim müdürlüklerinin para toplanmasına göz yumduğu veya para toplanmasına sessiz kaldığı bilinmektedir. Anayasa'nın ifade edilen maddesi ve sosyal devlet ilkesi gereğinde öğrencilerden ve velilerden hiçbir ad altında para toplatılmamalıdır. Bazı okullarda da para yerine okulda kullanılan sarf malzemelerinin velilerden talep edildiği bilinmektedir. Bazı okullarda velilerin sınıf, şube tercih ve değişiklik taleplerinde okul-aile birliği hesaplarına bağış talebi karşılığında bu işlemlerin yapıldığı kamuoyuna yansımıştır. Yine nitelikli ve merkezi olduğuna dair algı oluşan okullara okul bölgeleri dışından gelen kayıt taleplerinin bazen para karşılığında kabul edildiği ifade edilmektedir. Her şeyden öte okulların ve öğrencilerin ihtiyaçları için gerekli ödenekler bakanlık bütçesinden planlanarak ödenmelidir. Okullar arasında nitelik farklılaşmasının azaltılması gerekmektedir. Okullarda değişik adlar altında para toplatılması öğrenci-öğretmen, okul-veli ilişkisinde olumsuz durumlara yol açmakta ve birçok öğrencinin eğitim-öğretim haklarını ihlal etmektedir.

50693

Bu bağlamda;

- 1) Van'da Valilik oluruyla öğrencilerden para toplatılmasının yasal dayanakları nelerdir?
- 2) 2021-2022 eğitim yılında Van genelinde okul öncesi, ilk ve orta öğretim okullarında velilerden toplam ne kadar para toplanmıştır? Söz konusu para nereye harcanacaktır? Toplanan paranın toplanırken ve harcanırken denetimi nasıl yapılmaktadır?
- 3) 2021-2022 eğitim yılında Türkiye genelinde okul öncesi, ilk ve orta öğretim okullarında velilerden toplam ne kadar para toplanmıştır? Söz konusu para nereye harcanacaktır? Toplanan paranın toplanırken ve harcanırken denetimi nasıl yapılmaktadır?
- 4) Okullarda toplanan parayı veremeyen veya vermek istemeyen veliler ve öğrencilere dönük herhangi bir ayrımcılık veya yaptırım yaşanmakta mıdır? Bu durum nasıl engellenmektedir?
- 5) Okul öncesi, ilk ve orta öğretim okullarında kayıt parası, fotokopi parası vb. adı altında velilerden ve öğrencilerden para talep edilmesinin yasal dayanakları nelerdir? Bu durum yasa dışı ise bu yasadışı uygulama neden yaygındır? Bu yasa dışı uygulama nedeniyle 2015-2021 yılları arasında soruşturma geçiren ve disiplin cezası alan idareci sayısı kaçtır?
- 6) Bakanlığınız personel giderleri dışında okullara bütçe aktarmakta mıdır? Söz konusu bütçeden velilerden toplanan paraların harcandığı iddia edilen başlıklar neden karşılanmamaktadır?
- 7) Bakanlığınız okullarda herhangi bir ad altında para toplatılmasını engellemek amacıyla hangi tedbirleri almaktadır?